

Mitä on lajittelu ja jätehuolto?

Metalli

ASTORIN
HUOLTO

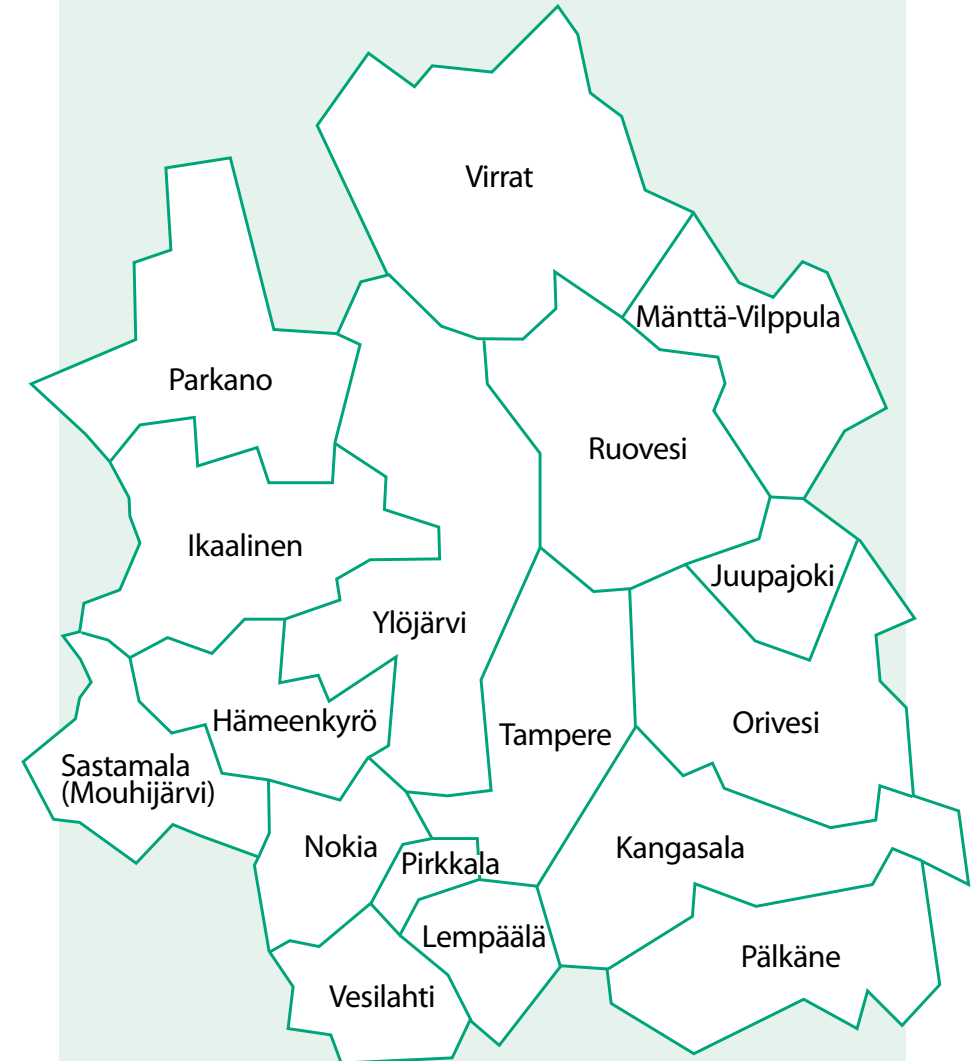

Sisällysluettelo

Mitä on jätteiden lajittelu?	4
Miten lajittelen jätteet?	5
Mitä jätteistä tehdään?	5
Minne voin viedä jätteitä?	6
Biojäte	10
Kartonkipakkaukset	12
Muovipakkaukset	14
Lasipakkaukset	16
Metalli	18
Paperi	20
Sekajäte	22
Sähkölaitteet	24
Vaarallinen jäte	26
Poistotekstiilit	28
Miten lajittelen jätteet omakotitalossa?	30
Miten hankin jäteastian kotipihaan?	30
Jäteastian paikka pihassa	31
Milloin jäteastia tyhjenetään?	31
Mitä jäteastian tyhjennys maksaa?	31
Mikä on jätekimppa?	32
Jätelava	33
Voinko kompostoida?	34

Tästä oppaasta saat ohjeita siihen, miten voit lajitella erilaiset jätteet. Ohjeet ovat käytössä Pirkanmaan jätehuollon alueella eli näissä kunnissa:

Mitä on jätteiden lajittelu?

Sinunkin kotonasi syntyy joka päivä jätettä.
Jätteet pitää lajitella.
Näin saamme raaka-aineet uudelleen käyttöön.

Lajittelu tarkoittaa jätteiden laittamista eri jäteastioihin.
Lajitteluohjeet kertovat miten jätteet pitää lajitella.
Ohjeet kertovat esimerkiksi pitääkö jäte huuhdella puhtaaksi tai litistää.

Lajittelu on helppo oppia.
Laita kotiisi roska-astia eli jäteastia jokaiselle erilaiselle jätteelle eli jätelajille.
Jäteastia voi olla ämpäri, muovikassi tai paperikassi.
Laita jäte heti oikeaan jäteastiaan.
Vie jätteet kodin jäteastiasta pihan isoon jäteastiaan.
Muista solmia jätetussi kiinni.

Miten lajittelen?

Lajittele nämä jätteet eri jäteastioihin:

- biojäte
- kartonkipakkaukset
- muovipakkaukset
- lasipakkaukset
- metalli
- paperi
- sekajäte

Vie nämä jätteet jäteasemille tai jätokeskuksiin

- sähkölaitteet
- vaarallinen jäte
- remonttijäte
- huonekalut

Mitä jätteestä voidaan tehdä?

Lajiteltu jäte kierrätetään.
Kierrättäminen tarkoittaa, että jätteen raaka-aine käytetään uudestaan.
Esimerkiksi maitotölkistä tehdään pahvilaatikoita.

Kun käytetään raaka-ainetta, joka on saatu jätteestä, ei tarvitse kaataa uusia puita tai kaivaa uutta metallia maasta.
Jätteen kierrättäminen säästää luontoa.

Sekajäte poltetaan jätetoimialassa.
Sekajätettä polttamalla tehdään kaukolämpöä ja sähköä.

Minne voin viedä jätteitä?

Kotipihan jätteasiat

Pihassa voi olla monta jätteastiaa. Erilaisille jätteille on omat jätteasiat. Jätteastiassa on tarra, jossa lukee, mitä jätettä siihen laitetaan.

Ekopisteet

Jos pihassa on vain sekajäteastia, vie muut jätteet ekopisteisiin. Ekopisteitä on monien kauppojen pihoissa. Ekopisteitä voi käyttää ilmaiseksi.

Vie ekopisteisiin seuraavat jätteet:

- kartonkipakkaukset
- muovipakkaukset
- lasipakkaukset
- metalli
- paperi

Katso ekopisteiden osoitteet nettisivuilta osoitteesta: www.kierratys.info

Jäteasemat ja jätekeskukset

Kaikkia jätteitä ei saa laittaa pihan jätteastioihin. Esimerkiksi vaarallisia jätteitä, isoja huonekaluja ja remonttijätteitä ei saa laittaa jätteastioihin. Nämä jätteet pitää viedä jäteasemalle tai jätekeskukseen.

Jäteasemia ja jätekeskuksia Pirkanmaan Jätehuollon alueella:

- Hämeenkyrön jäteasema
- Ikaalisten jäteasema
- Kangasala:
 - Kangasalan jäteasema
 - Kuhmalahden jäteasema
- Lempäälän jäteasema
- Mänttä-Vilppulan jäteasema
- Koukkujärven jätekeskus
- Oriveden jäteasema
- Parkanon jäteasema
- Pirkkalan jäteasema
- Pälkäne:
 - Pälkäneen jäteasema
 - Luopioisten jäteasema
- Ruoveden jäteasema
- Sastamala
 - Mouhijärven jäteasema
- Tampere:
 - Nekalan jäteasema
 - Tarastenjärven jätekeskus
 - Teiskon jäteasema
 - Vuoreksen jäteasema
- Vesilahden jäteasema
- Virtain jäteasema
- Ylöjärvi:
 - Ylöjärven jäteasema
 - Kurun jäteasema

Repe-, Romu- ja Riepu-autot

Kuorma-autot Repe, Romu ja Riepu ottavat näitä jätteitä kyytiin maksutta:

- kodin vaaralliset jätteet
- metallit
- sähkölaitteet
- poistotekstiilit

Katso autojen pysäkit ja aikataulu nettisivuilta tai kotiin jaettavasta vuosikalenterista eli Roskakalenterista.

Repsikka-auto

Voit tilata Repsikka-auton hakemaan isoja jätteitä, esimerkiksi ison huonekalun tai jääkaapin. Repsikka-auto on maksullinen.

Kysy hinnat ja tilaa Repsikka-auto Pirkanmaan Jätehuollosta. Soita 03 250 5110.

Biojäte

Biojäte on ruokajätettä.

Lajittele biojäte keittiön bioastiaan.

Laita bioastiaan ensin pussi.

Käytä keittiön bioastiassa paperipussia tai biohajoavaa pussia.

Kerää biojäte pussiin.

Kun pussi on täynnä, kääri pussi kiinni.

Vie pussi pihassa olevaan biojäteastiaan.

Voit myös pakata biojätteen käärimällä sen sanomalehteen.

Laita biojäteastiaan:

- syömättä jäänyt ruoka
- pilaantunut ruoka
- kalan ruodot
- kanan luut
- hedelmien ja vihannesten kuoret
- kahvinporot ja suodatinpussit
- teepussit
- talouspaperit
- paperinenäliinat
- paperiset lautasliinat

Älä laita biojäteastiaan:

- nestettä, esimerkiksi keittoja
- lemmikkieläinten jätteitä
- muovipusseja
- lääkkeitä
- lasia
- metallia
- posliinia
- vaatteita
- imurin pölypusseja
- tupakantumppeja
- vaarallisia jätteitä
- vaippoja
- terveystiteitä

Voit laittaa pihan biojäteastiaan myös puutarhajätettä.

Puutarhajätettä ovat esimerkiksi leikattu ruoho, haravoidut lehdet ja kuihtuneet kukat.

Jäteauto tyhjentää biojäteastian.

Biojäte viedään Nokialle, Koukkujärven biolaitokseen.

Siellä biojätteestä valmistetaan biokaasua ja lannoitetta.

Biokaasua käytetään autojen polttoaineena ja lannoitteena pelloilla.

Kartonkipakkaukset

Kartonkipakkauksia ovat pakkaukset, jotka ovat paperia, kartonkia tai pahvia.

Huuhto likaiset pakkaukset pienellä tilkalla vettä.

Anna pakkausten kuivua.

Litistä pakkaukset.

Voit pakata pakkaukset sisäkkäin.

Vie kartonkipakkaukset pihassa tai ekopisteessä olevaan kartonkipakkausten jätteastiaan.

Laita kartonkipakkausten jätteastiaan:

- kartonkitölkit, esimerkiksi maito- ja mehutölkit
- kartonkipakkaukset, esimerkiksi muro- ja keksipaketit
- paperipussit, esimerkiksi jauhopussit
- paperikassit
- pizzalaatikot
- kananmunakennot
- vessapaperirullan pahviset sisärullat
- talouspaperirullan pahviset sisärullat
- käärepaperit
- juomien kartonkikäreet
- aaltopahvit
- pahvilaatikot

Älä laita kartonkipakkausten jätteastiaan:

- märkä ja likainen kartonki
- märkä ja likainen pahvi
- muovi

Laita ne sekajätteastiaan.

Jäteauto tyhjentää kartonkipakkausten jätteastian ja vie kartongit tehtaaseen. Kartonkipakkauksista tehdään esimerkiksi pahvilaatikoita.

Muovipakkaukset

Lajittele muovipakkauksiin kaikki muoviset pakkaukset.
Muovipakkauksiin eivät kuulu muoviset tavarat.

Muovipakkauksia ovat esimerkiksi:

- ruokapakkaukset, esimerkiksi makkarapaketti, tomaattirasia ja juustopakkaus
- pesuainepakkaukset, esimerkiksi shampoopullo, pyykinpesuainepullo ja saippuapullo
- muovipussit, esimerkiksi leipäpussi
- muovikassit
- muovipullot, esimerkiksi ketsuppipullo
- muovikanisterit, esimerkiksi vesikanisteri
- muovipurkit, esimerkiksi jogurttipurkit ja salaattirasiat.

Puhdista muovipakkaus eli huuhtelee se vedellä tai pyyhi paperilla puhtaaksi.
Ravistele pakkaus kuivaksi.

Irrota korkit ja kannet.
Laita muoviset korkit ja kannet samaan jätteastiaan kuin pakkaukset.

Pakkaa muovipakkaukset muovikassiin.
Vie muovikassi pihassa tai ekopisteessä olevaan muovipakkausten jätteastiaan.

Älä laita muovipakkausten jätteastiaan:

- likaiset pakkaukset
- muoviset esineet, esimerkiksi lelut, astiat, ämpärit

Laita ne sekajätteeseen.

Jäteauto tyhjentää muovipakkausten jätteastian ja vie muovit tehtaaseen.
Muovipakkauksista tehdään esimerkiksi muovikasseja, kukkaruukkuja ja ämpäreitä.

Lasipakkaukset

Lajittele lasipakkauksiin lasipullot ja lasipurkit. Niitä ovat esimerkiksi hillopurkit, maustepurkit ja mehupullot.

Irrota lasipakkauksista korkit ja kannet. Laita metalliset korkit ja kannet metallinkeräysastiaan. Laita muoviset korkit ja kannet muovipakkausten jätteastiaan.

Älä irrota paperietikettiä tai kannesta jäänyttä rengasta. Huuhtele lasipakkaukset vedellä.

Vie lasipakkaukset pihassa tai ekopisteessä olevaan lasipakkausten jätteastiaan.

Vie pantilliset lasipullot kauppaan pullonpalautusautomaattiin.

Laita lasipakkausten jätteastiaan:

- lasipullot
- lasipurkit

Älä laita lasipakkausten jätteastiaan:

- peilit
- ikkunalasi
- lamput
- posliiniastiat, esimerkiksi kahvikupit ja lautaset
- lasiastiat, esimerkiksi juomalasit ja uunivuoat
- lasimaljakot

Laita ne sekajätteastiaan.

Jäteauto tyhjentää lasipakkausten jätteastian ja vie lasit tehtaaseen.

Lasipakkauksista tehdään:

- uusia lasipakkauksia
- eristeitä, esimerkiksi vaahtolasia tai eristelasia
- lasimursketta.

Metalli

Lajittele metalliin kaikki kodin tavarat, jotka ovat kokonaan tai suurimmaksi osaksi metallia. Niissä pitää olla yli puolet metallia.

Niissä saa olla myös muuta materiaalia:

- muovia, esimerkiksi kattilan kannen nuppi
- puuta, esimerkiksi paistinpannun kahva.

Laita metallinkeräysastiaan:

- säilyketölkit, esimerkiksi tonnikalatölkit
- alumiinifoliot ja alumiinivuoat, esimerkiksi maksalaatikkovuoat
- kattilat ja paistinpannut
- ruokailuvälineet, esimerkiksi vääntyneet haarukat
- metalliset työkalut, esimerkiksi vasarat ja naulat
- tyhjä, metalliset maalipurkit
- tyhjä, paineettomat aerosolipullot, esimerkiksi hiuslakkapullo
- metalliset kannet, esimerkiksi lasisen hillopurkin metallikansi

Huuhtelee säilyketölkit ja alumiinivuoat.

Vie metallit pihassa tai ekopisteessä olevaan metallinkeräysastiaan.

Laita keräysastiaan vain pienet metallitavarat. Vie suuret metalliromut jäteasemille tai jätekeskuksiin. Esimerkiksi polkupyörä ja ruohonleikkuri ovat suuria metalliromuja.

Jäteauto tyhjentää metallinkeräysastian ja vie metallit jalostamoon.

Metallit sulatetaan ja valetaan harkoiksi.

Metalliharkoista tehdään uusia metallisia tavaroita.

Älä laita metallinkeräysastiaan:

- isoja metalliromuja, esimerkiksi polkupyöriä
- vaarallisia jätteitä, esimerkiksi puolityhjä hiuslakkapulloa
- kaasupulloja

Vie isot metalliromut ja vaaralliset jätteet

- jäteasemille
- jätekeskuksiin
- Repe, Romu ja Riepu -keräysautoon

Laita paperiastiaan:

- sanomalehdet
- aikakauslehdet
- mainosposti
- kirjekuoret
- kopiopaperit
- tulostepaperit
- puhelinluettelot

Älä laita paperiastiaan:

- likainen tai märkä paperi
- likainen tai märkä pahvi
- likainen tai märkä kartonkipakkaus
- talouspaperi
- lautasliina
- munakenno
- ostoskuitti

Jäteauto tyhjentää paperiastian ja vie paperit paperitehtaaseen. Tehtaassa keräyspaperista valmistetaan sanomalehtipaperia, talouspaperia ja vessapaperia.

Paperi

Lajittele paperiin kaikki postiluukusta tai postilaatikosta tullut paperi.

Vie paperi pihassa tai ekopisteessä olevaan paperiastiaan.

Älä pakkaa paperia.

Laita paperit astiaan irrallaan.

Sekajäte

Sekajätteessä on monenlaisia jätteitä.
Pakkaa sekajäte muovikassiin.
Solmi kassi kiinni.
Vie kassi pihassa olevaan jäteastiaan.

Laita sekajätteeseen:

- muoviset tavarat
- likainen paperi
- likaiset kartonkipakkaukset
- likaiset muovipakkaukset
- vaipat ja terveystiet
- posliiniastiat,
esimerkiksi kahvikupit
- nahkaiset tuotteet,
esimerkiksi laukut
- kumituotteet,
esimerkiksi kumisaappaat
- likaiset vaatteet ja kengät
- pölynimurin pölypussit
- kosmetiikka
- jäähtynyt tuhka
- tupakantumpit
- kasetit
- cd-levyt
- dvd-levyt
- hehkulamput
- halogeenilamput
- lemmikkieläinten jätteet

Jäteauto tyhjentää sekajäteastian ja vie sekajätteen poltettavaksi jätevoimalaan. Tammervoiman jätevoimalassa sekajätteestä tehdään kaukolämpöä ja sähköä.

Sähkölaitteet

Sähkölaitteita ovat kaikki sähköllä toimivat koneet ja lelut. Niissä voi olla sähköjohto, akku, paristo tai aurinkokenno.

Laita sähkölaitteiden keräykseen vanhat tai rikki menneet:

- televisiot
- radiot
- tietokoneet ja tietokonenäytöt
- jääkaapit ja pakastimet
- liedet ja mikroaaltouunit
- pyykinpesukoneet
- astianpesukoneet
- pölynimurit
- matkapuhelimet
- pienet sähkölaitteet, esimerkiksi sähköhammasharjat
- loisteputket
- energiansäästölamput
- palovaroittimet

Muista:

- Ota pölynimurista pois pölypussi ja laita se sekajätteeseen.
- Irrota sähkölaitteista paristot ja akut. Vie ne kauppaan paristojen keräysastiaan.

Vie sähkölaitteet

- jäteasemille
- jätekeskuksiin
- Repe, Romu ja Riepu -keräysautoon

Sähkölaitteet murskataan ja niiden materiaalit käytetään uudestaan.

Vaarallinen jäte

Vaarallista jätettä ovat kaikki ihmiselle tai ympäristölle vaaralliset aineet.

Säilytä vaaralliset jätteet omassa pakkauksissaan.
Älä sekoita vaarallisia jätteitä keskenään.
Älä laita vaarallisia jätteitä sekajätteeseen.

Vaarallista jätettä ovat:

- autojen lyijyakut
- jäteöljyt
- käytetyt öljynsuodattimet
- maalit
- liimat
- lakat
- liuottimet ja ohenteet, esimerkiksi tärpähti
- vahvat pesuaineet, esimerkiksi konetiskiaine
- hyönteismyrkyt
- kasvisuojeluaineet
- loisteputket ja energiansäästölamput

Muista nämä:

- Vie vaaralliset jätteet jäteasemille, jätekeskuksiin ja Repe, Romu ja Riepu -keräysautoon.
- Vie paristot ja pienet akut kauppojen keräysastiaan.
- Vie lääkkeitä ja elohopeakuumemittarit apteekkiin.
- Vie räjähteet ja amukset poliisille.

Poistotekstiilit

Kun esimerkiksi pusero tai pyyhe menee rikki, eikä sitä voi korjata, siitä tulee poistotekstiili. Vie poistotekstiilit poistotekstiilikeräykseen. Laita poistotekstiiliin vain pestyä, kuivaa ja hajutonta tekstiiliä.

Laita poistotekstiiliin turhat ja rikkinäiset:

- paidat
- housut
- hameet
- takit
- pyyhkeet
- lakanat
- verhot
- pöytäliinat

Älä laita poistotekstiiliin:

- alusvaatteet
- sukat ja sukkahousut
- laukut ja vyöt
- kengät
- matot
- tyynyt ja peitot
- pehmolelut
- likaiset, märät, homeiset ja voimakkaasti haisevat tekstiilit

Laita nämä sekajätteeseen.

Pakkaa poistotekstiilit muovikassiin. Solmi muovikassi kiinni. Vie poistotekstiilit Repe, Romu ja Riepu -keräysautoon. Katso keräyspaikat nettisivulta osoitteesta: www.pjhoy.fi/repejaromu

Poistotekstiilit kuljetetaan lajitteluun. Lajiteltu tekstiili revitään kuiduksi. Kuidusta tehdään lankaa tai eristettä.

Miten lajittelen jätteet omakotitalossa?

Jos asut omakotitalossa, sinun pitää tilata jätteastiat pihaan itse.

Miten hankin jätteastian kotipihaan?

Tilaa jätteastiat Pirkanmaan Jätehuollosta. Soita ja tilaa jätteastiat asiakaspalvelusta. Asiakaspalvelu kertoo mitä jätteastioita sinulla pitää olla. Soita 03 240 5110.

Jätteastian paikka pihassa

Jäteauton pitää päästä helposti pihaan tyhjentämään jätteastia.

Auta jäteautoa ja kuljettajaa:

- Laita jätteastia tasaiselle paikalle, jossa ei ole kynnyksiä tai portaita.
- Laita jätteastiaan vain siihen kuuluvia jätteitä.
- Katso, ettei jäteauton tiellä ole puiden oksia.
- Muista talvella aurata ja hiekoittaa alue.
- Puhdista talvella lumet jätteastian päältä.

Milloin jätteastia tyhjenetään?

Jäteautot tyhjentävät jätteastiat säännöllisesti. Sovi tyhjennyksistä Pirkanmaan Jätehuollon kanssa. Soita 03 240 5110.

Mitä jätteastian tyhjennys maksaa?

Jättemaksut perustuvat jätelajiin, jätteastian kokoon ja siihen, kuinka usein jätteastia tyhjenetään. Jätteastian tyhjennyksen voi keskeyttää tilapäisesti

Mikä on jätekimppa?

Jätekimppa on kahden tai useamman naapurin yhteinen jäteastia. Yhteisen jäteastian tyhjentämisestä tulee jokaiselle oma jätelasku.

Yhteinen jäteastia voi olla esimerkiksi:

- biojätteelle
- sekajätteelle
- muovipakkauksille
- lasipakkauksille
- kartonkipakkauksille
- metallille.

Sovi naapurien kanssa yhteisen jäteastian käyttämisestä:

1. Kuka käyttää yhteistä jäteastiaa?
2. Kuka tekee sopimuksen Pirkanmaan Jätehuollon kanssa?
3. Kenen pihaan jäteastia laitetaan?
4. Kuinka usein jäteastia tyhjennetään?
5. Miten jätelasku jaetaan?
6. Tilaa kimppa-astia Pirkanmaan Jätehuollosta.
Soita 03 240 5110.

Jätelava

Voit tilata jätelavan, jos sinulla on paljon esimerkiksi remonttijätettä.

Jätelava tuodaan pihaasi. Se haetaan pois, kun et enää tarvitse sitä. Jätelava on maksullinen.

Tilaa jätelava Pirkanmaan Jätehuollosta. Soita 03 240 5110.

Voinko kompostoida?

Biojätteen voi omakotitalossa myös kompostoida. Kompostorissa biojäte hajoaa ja muuttuu mullaksi. Kompostoriin voi laittaa myös puutarhajätettä.

- Kerää biojäte keittiön bioastiaan.
- Tyhjennä keittiön bioastia kompostoriin.
- Laita aina kompostoriin biojätteen päälle seosainetta.

Kompostorin on oltava kannellinen, lämpöeristetty ja suojattu haittaeläimiltä kuten rotilta.

Ilmoita kompostoinnista jätehuoltoviranomaiselle, jos kompostoit biojätettä.
Älä tee ilmoitusta puutarhajätteen kompostoinnista.

Muistiinpanoja

PIRKANMAAN
JÄTEHUOLTO

www.pjhoy.fi